

The Electronic Manipulus florum
www.manipulusflorum.com

Predestinatio siue prouidencia diuina n
cum fonte primo

Tolle
astucias dyaboli, nec erit corona
uictorie legitime certanti.
Si desint obsistentes,
non erunt agones, nec uictoribus munera
pararentur.

Non solum ergo bonis utitur Deus ad
opus bonum, sed eciam malis.
Sunt uasa

ad honorem, sunt ad contumeliam,
utraque tamen necessaria.

Origenes ibidem (super illud Numeri
XXII.: Stetit angelus Domini contra
Balaam).

Simili ergo modo et de ipso diabolo
ponamus, uerbi gratia, necessitate aliqua
constrictum fuisse eum ne peccaret, uel
post peccatum ablatam fuisse ab eo
malitiae uoluntatem; simul utique
ablatum fuisset nobis certamen
aduersum

astutias diaboli nec expectaretur corona
uictoriae ei qui legitime certasset.
Si non haberemus qui nos obsisterent,
agones non essent nec uictoribus munera
ponerentur nec regnum caelorum
uinentibus pararetur neque
*momentarium hoc et leue tribulationis
nostrae supra modum pondus gloriae
operaretur nobis in futuro* nec aliquis
nostrum pro tribulationum patientia
speraret immensam gloriam futurorum.
Ex quibus omnibus colligitur quia
Deus non solum bonis utatur ad
opus bonum, sed et malis;
et hoc uere mirabile est quod uasis malis
utitur Deus ad opus bonum. *In magna
enim hac mundi huius domo non sunt
tantummodo uas aurea et argentea, sed
et ligna et fictilia; et alia quidem*
ad honorem, alia autem ad contumeliam
(2. Tim. 2:20), utraque tamen necessaria.

Origenes, *In Numeros homeliae*, 14, 2,
5-6 (SC 442, L. Doutreleau ed., pp.168,
170, ll.108-125).